

Emnerapport: 2017, vår
Emnekode og navn: NOLI 102
Litteratur etter 1900

Om kurset:

NOLI 102 gikk over 11 uker med to dobbelttimer pr. uke med fem ulike forelesere. Pga. dårlig ressursituasjon ble det vektlagt eksempelundervisning i de enkelte sjangrene. Underveis ble det gitt mappeoppgave og gitt muntlig tilbakemelding fra faglærere. Av 70 oppmeldte kandidater, møtte 54 til eksamen, og 53 besto. Gjennomsnittskarakteren var B. Av de som møtte til eksamen var 37 kvinner og 17 menn.

Gjennomføringen av student-evalueringen:

Evalueringen ble gitt gjennom elektronisk tilbakemelding. 25 av studentene besvarte spørsmålene. Dette er under 50 % av dem som var oppe til eksamen.

Faglærers kommentar til student-evalueringen:

Tilbakemeldingen på kurset var noe lunken. Ingen var «svært fornøyd» med kurset, mens 40 % var fornøyd, 40 % var hverken fornøyd eller misfornøyd, mens 16 % var misfornøyd. Dette kan ha sammenheng med at hele 32 % svarte at NOLI 102 ikke fremstår som et helhetlig kurs. Dette er forståelig, da det knapt er mulig å gi noe tydelig bilde av litteraturen etter 1900 + innføring i de litterære sjangrene på de timene som er til rådighet. Kurset har således en indre spenning mellom det historiske og det systematiske. Likevel var det store flertall ganske fornøyd eller hverken fornøyd eller misfornøyd med forelesningene. De fleste hadde utbytte av forelesningene og bare et lite mindretall svarte at de hadde lite utbytte av forelesningene. 24 % var misfornøyd med pensum, og hele 68 % mente at pensum ikke var tilpasset omfanget av kurset.

Siden pensum har vært uforandret i alle år, så kan overgangen til eksempelundervisning ha en del av skylden for misnøyen. Det er også mulig at grunnlaget fra videregående er dårligere og at studentene føler belastning ved å jobbe ved siden av studiet. Noe av problemet kan løses ved å tilføre mer ressurser eller ved å forbedre eksempelundervisningen.

De fleste var fornøyde med kollokvieundervisningen, som derfor bør opprettholdes og eventuelt styrkes. Det betyr igjen at kollokvieleder bør være ansatt før semesteret begynner.

Emneansvarlig: Eivind Tjønneland

V2017

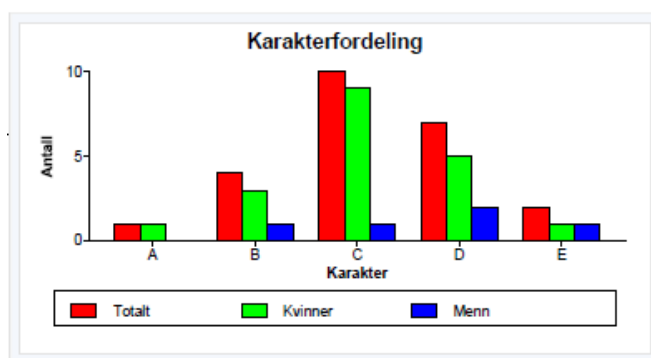
Evaluering av NORAN101 Norsk språk som andrespråk

Gjennomføring

Praktisk gjennomføring: Kurset består av to forelesingar i veka (4 timar undervisning) over 13 veker. Det var fire ulike faglærarar som hadde undervisninga, men ein av desse fire hadde hovudvekta av undervisninga. Emneansvarleg hadde berre to forelesingar på emnet heilt i starten av semesteret.

Strykprosent og fråfall: Det var 36 studentar som var oppmelde til eksamen. Det var 25 studentar som tok eksamen. Det var 1 student som strauk til eksamen.

Karakterfordeling utover stryk:

Studieinformasjon: Informasjon på orienteringsmøte og på UiB sine nettsider.

Tilgang til relevant litteratur: Bøker som kan kjøpast på campus og på nettet, og pensumtekstar tilgjengelege i Litteraturkiosken.

Vurdering av rammevilkåra

Lokale og undervisningsutstyr: Dette har fungert heilt greitt.

Kommentarar til student-evalueringa

Det var dessverre berre åtte studentar som deltok i studentevalueringa (elektronisk). Seks av desse var alt i alt «ganske fornøyd» med emnet, to var «verken eller». Studentane er særleg godt nøgde med undervisninga og forelesingane, og fem av dei åtte meiner dei har fått «stort utbytte» av undervisninga. Det er ikkje like stor entusiasme for pensumet. Ein student nemner at samanhengen mellom dei ulike temaa, om det vart undervist i, kunne ha vore gjort tydelegare. Men det studentane trekk fram av det dei ikkje var så nøgde med, er at fleire forelesingar uti semesteret vart avlyste på kort varsel.

Oktober 2017, Ann-Kristin Helland Gujord (emneansvarleg)

Den emneansvarlege si vurdering av gjennomføring

Praktisk gjennomføring:

Rundt 1.2.17 var det oppmeldt ca. 135 studentar. Ca. 110 fekk godkjende svar på obligatorisk innlevering. 100 møtte til eksamen. 118 fekk spørjeskjemaet, som blei sendt ut etter eksamen, og 30 svarte.

Lærarar:

Gunnstein Akselberg med språkhistorie, språkbbruksanalyse (retorikk), svensk og dansk, og kurs i nynorsk.

Ivar Utne med morfologi og syntaks. Emneansvarleg.

Oppgåveretting blei delt på faglærarane.

Det var undervisning to gonger i veka, kvar gong med to timar førelesingar og to timar med øvingar. Øvingstimane kom like etter førelesingane. Øvingstimane var delt i éin time gruppearbeid og éin oppsummeringstime samla. Det er samme opplegg som vi har brukt i fleire år for NOSP102 og NOSP103/103-L. Det var i tillegg nokre kollokvium som studentane organiserte sjølve.

Det var nynorskkurs med fem dobbelttimar.

Det var innlevering av to obligatoriske oppgåver, der utkast til kvart svar blei kommentert av ein medstudent og ein lærar. Dermed leverte alle inn ein oppretta versjon for endeleg godkjenning.

Strykprosent og fråfall:

87 bestått, 10 stryk, 21 øvrige; av 118.

Karakterfordeling:

5 % A, 21 % B, 34 % C, 15 % D, 12 % E, 11 % F (stryk)

Studieinformasjon:

På Mitt UiB, stort sett med «Kunngjeringar» som òg gjekk ut med e-post til uib.no-adresser.

Tilgang til relevant litteratur:

Fordelt på Mitt UiB (fillageret), Litteraturkiosken og Akademika.

Den emneansvarlege si vurdering av rammevilkåra

Lokale og undervisningsutstyr:

Undervisningslokalet, aud. A, manglar tavle som kan brukast for normal undervisning med samtale. Opp og ned med motorisert lerret og prosjektør av og på tek for lang tid.

Liknande problem gjeld ganske mange undervisningsrom, bl.a. aud. Q som vi òg har brukt. Ofte er det ein liten flik i ein ende av tavla som ein kan få nortert stikkord. I rom utan motorisert lerret, tek det tid å få prosjektør av og på.

Vi er fleire lærarar som ønskjer at UiB tenkjer pedagogisk om tavle. Dette har eg teke opp i ulike samanhengar gjennom mange år.

Mitt UiB sin funksjon for oppgåveinnlevering og kommentering er dårleg eigna pedagogisk. Grunnen er at ein ikkje på ein enkel måte kan kommentere i oppgåvesvara. Derfor fekk vi dette semesteret bruke gamle Kark, som eigenleg var teke ut av bruk.

Andre tilhøve:

Vi har undersøkt kva studieprogram dei gjekk på både gjennom FS (125 undervisningsmelde) i evalueringsskjemaet (30 svar) viste:

10 % gjekk på BA i nordisk (10 % i skjemaet)
39 % på lektorprogrammet i nordisk (37 % i skjemaet)
28 % på årsstudiet i nordisk (30 % i skjemaet)
23 % på anna BA-program (8 % ved HF, 2 % ved SV) eller anna
Ingen på anna lektorprogram, korkje i FS eller i skjemaet.

Når ein ser bort frå lektorprogrammet i nordisk, er det altså i hovudsak studentar som tek eitt eller to semester med nordisk som del av anna enn BA i nordisk. Av dei svara vi fekk inn, ser det altså ut til at få utanom lektorprogrammet i nordisk er aktuelle for 200- og 300-nivået, dsv. berre 10 % på BA i nordisk. Rekrutteringa vidare er mest aktuell for lektorprogrammet, men der er fråfallet stort, slik det er påvist i andre samanhengar.

Den emneansvarlege sin kommentar til student-evalueringa(e)

Metode – gjennomføring: (Her kjem oppsummering frå studentevalueringa.)

Svar på fleirvalsspørsmål viste at studentane i stor grad var nøgde med emnet fagleg (73 % + 23 % både og). Det er jamt over positive kommentarar, og berre éin har negativ kommentar («uoversiktlig og uhåndeterlig»).

Mange skriv som svar i kommentarfelt sist i undersøkinga at dei har positive erfaringar frå kurset. Dei skriv om glede, entusiasme, tålmod og oppfølging. Nokre nemner òg at det ikkje alltid var like straumlinjeforma.

Informasjonen undervegs er dei òg stort sett nøgde med (87 % + 13 % både og). To studentar peikar på dårleg informasjon om digital eksamen i førevegen (fordelt på ulike spørsmål).

Om deltaking i undervisning, svarte 73 % at dei deltok «Mer enn 65 % (mer enn 2/3)» på førelesingar, og 37 % at dei deltok i same omfang på øvingstimane. Tala kan passe med inntrykket frå timane, der det var rundt 60–70 kvar gong på førelesingane og 40–50 på øvingstimane.

For læringsutbytte i førelesingane var det «godt» for 2/3 (63 %) og «noe» for 1/3 (33 %). Det var positive kommentarar om roleg tempo, repetisjon, at førelesingsnotat blei lagde ut, og at spørsmål fekk skikkelege svar. Nokre meinte motsett at det var gonger det var for mykje stoff og uoversiktleg.

For øvingstimane var det overvekt av «noe» utbytte for ca. halvparten (46 %), 1/3 (36 %) «godt», og 1/5 med «lite» (18 %), altså svakare enn for førelesingane. Fleire kommenterte at det var for mange oppgåver, og at alt ikkje blei gjennomgått i oppsummeringane. Elles peikte fleire på at mykje fungerte fint fagleg. Motsett pekte éin på at det var mykje uro med snakking i salen blant folk som ikkje følgde med under oppsummeringane.

63 % svarte at dei hadde delteke på studentorganiserte kollokvium. Dei få kommentarene som kom, er positive til læringa der. Eit par sat pris på at gruppene kunne kommunisere med ein lærar når dei stod fast.

For pensumlitteraturen var det 80 % «stort» utbytte og 20 % «verken eller». Litt færre meinte pensumet passa til omfanget på kurset, 70 % «i stor grad», 30 % «noe» og 10 % «lite eller ikke». To skriv at det var for mange detaljar å halde orden på i svensk og dansk, og to andre skriv det same om boka *Språkets mønstre*.

For dei obligatoriske oppgåvene var dei fleste nøgde med temaa (87 %), og like mange meinte omfanget var «passe» (87 %). Nokre få (12 %) svarte at dei var «For korte». For utbytte var det svakare, der fleire svarte «noe» utbytte enn «stort» utbytte (57 og 40 %). Grunnen veit vi ikkje, men det kan vere det vesle omfanget, slik det kom fram i nokre svar og som òg kom fram munnleg i semesteret. Eit fåtal kommenterer at dei kunne ønskje fleire oppgåver gjennom semesteret. To skriv om å rette andre sine oppgåver, ein er positiv til læringa medan den andre er negativ til måtte bli markert med fullt namn. De fleste nemner ikkje kommentarrunden.

For eksamensoppgåvene svarte 70 % at dei passa godt til kurset. Kommentaraner spriker i ulike retningar.

For digital eksamen svarte 90 % at det fungerte godt. To av seks kommenterer at dei fekk dårleg informasjon på førehand. To skriv om dårlege erfaringar med det tekniske, medan mange av dei andre skriv om positive erfaringar.

Oppsummering av innspill: (Her kjem oppsummering frå studentevalueringa.)

Ev. undervegstiltak:

På grammatikkdelen blei etter kvart klart at nokre ikkje meistra mykje av det som føregjekk, som ikkje er ukjent frå tidlegare kurs. Dette kom fram med spørsmål i pausar og på rundane eg gjekk i øvingstimane. For å løyse dette la vi inn fleire ekstratimar i grammatikk. Der tok eg (Ivar) opp analyseseksempel som var lagde ut på Mitt UiB på førehand, ofte òg med løysingar. Ut frå førhandsinformasjonen kunne studentane sjølv vurdere om dei ville komme. På den måten fekk vi samla ganske mange som gjerne ville ha stoffet meir konkretisert og i lågare tempo. Mange følgde dessutan opp ei oppmøding om å sende løysingar og spørsmål på e-post. Desse tiltaka fekk mange positive kommentarar då det føregjekk og i evalueringa.

Den emneansvarlege si samla vurdering, inkl. forslag til forbetringstiltak:

På dette kurset satsa vi nok meir enn normalt på ekstra oppfølging med grammatikk både i øvingstimar, gjennom Mitt UiB og e-post, og med ekstratimar. Dette var mykje utanfor oppsett ramme, og fekk positiv mottaking. Dessutan smitta nok òg engasjementet i språkhistorie og andre tema, slik vi òg kan lese ut av svarskjemaa.

Den ekstra tidsbruken bryt med det som er sett opp som ramme frå UiB si side, og blir ikkje kompensert. Ein kan derfor sjå på dette som eit forsøk som nok sjeldan blir teke oppatt.

Resultatet var truleg alt i alt at mange på den måten fekk ei meir positiv oppleving og ekstra driv for å ta meir fatt i stoffet. Det er vanskeleg å telje slikt. Men når 100 av dei 135 som var registrert 1. februar, møtte til eksamen, så er det eit godt tal.

Det går òg fram av svar omtalt ovanfor og gjennom semesteret at mange ønskjer meir oppgåveskriving. Det er krev òg ressursar som instituttet, og nok fakultetet, ikkje rår over.

For oppgåveskriving i framtida er vi avhengige av å få bruke Kark-systemet eller få eit nytt system som gjer det mogleg å kommentere i oppgåvesvar på en nokolunde effektiv måte. Dette har blitt teke bort med Mitt UiB, og Studieadministrativ avdeling har gjennom eit par semester opplyst at det skal kome eit nytt program som oppfyller behovet.

NOSP103 og NOSP103-L Nordisk: Moderne språk – Evaluering H 2017

Ivar Utne, 23.2.18

Undervisninga var felles for NOSP103 med 15 stp. (fullt emne) og NOSP103-L med 10 stp. (for lektorutdanninga). Det var litt mindre undervisning og mindre pensum for NOSP103-L.

Lærarar var: Gunnstein Akselberg, Per Sigmund Sævik Bøe og Gjert Kristoffersen

Emneansvarleg var: Ivar Utne, som hadde svært lite av undervisninga.

Kurset blei i gjennomført med fire timar førelesingar og fire timar øvingstimar kvar veke. Kvar gong var lagt opp med to timar førelesingar og to timar øvingar like etter førelesingane. Øvingstimane var éin time med gruppearbeid og éin time med oppsummering. Læraren frå førelesingane var normalt òg med i øvingstimane. I tillegg var det 5 gonger med nynorsk kurs, to timar kvar gong. For å få gå opp til eksamen var det krav om å få godkjent eit oppgavesvar på nynorsk med spørsmål gjevne frå pensum. Omfanget på svaret skal vere inntil 350 ord.

Resultat:

NOSP103, etter klagesensur

Karakterfordeling							
Antall studenter	A	B	C	D	E	F	Andre
64	4	7	13	9	8	7	0
%	10	17	32	22	20		
%	8	15	27	19	17	15	0

Karakterfordeling

Karakter	Antall
A	4
B	7
C	13
D	9
E	8
F	7
G (andre)	0

Snitt for dei to største studentgruppene på NOSP103:

- BA i nordisk [14]: C
- Årsstudium i nordisk [33]: D

NOSP103-L, etter klagesensur

Karakterfordeling							
Antall studenter	A	B	C	D	E	F	Andre
43	0	5	5	7	6	14	0
%	0	22	22	30	26		
%	0	14	14	19	16	38	0

Karakterfordeling

Karakter	Antall
A	0
B	5
C	5
D	7
E	6
F	14
G (andre)	0

Snitt for studentar på lektorutdanninga i nordisk [41]: D

Fordeling av studentar på program og anna

Oppteljingar frå FS (Felles studentsystem) og svar i skjemaet. Dete viser fordeling på program og anna frå begge kjeldene:

	FS, % og tal	Svar i skjemaet, % og tal
BA i nordisk: 14	14 % og 14	23 % og 7
Lektorprogram i nordisk	43 % og 43	40 % og 12
Årsstudium i nordisk	33 % og 35	17 % og 5
Anna BA-studium	4 % og 4	3 % og 1
Anna lektorprogram	0 % og 0	7 % og 2
Utvexlingsstudent	1 % og 1	7 % og 2
Anna	5—7 % og 5—7	3 % og 1
SUM, tal på studentar	/102	/ 30

Så til svar på spørsmål.

Informasjon:

77 % er nøgde med informasjon

I kommentarane skriv 6 av 16 at informasjon om endring til digital eksamen kom seint.

Deltaking:

- på førelesingane: 80 % svarte at dei deltok på meir enn ca. 2/3, 20 % mellom 1/3 og 2/3

- på øvingstimane: ca. halvparten (47 %) svarte at dei deltok på meir enn 2/3

Utbytte av undervisning:

- førelesingane:

-- fleirvalssvar:

- stort læringsutbytte: 73 %

-- opne svar:

- bra med pedagogisk dyktige og engasjerte lærarar

- dårleg med at det var noko vanskeleg stoff og for mykje pensum på kvar førelesing

- øvingstimane:

-- opne svar:

- bra bl.a. med oppsummeringstimane (siste time) og når det blir lagt ut løysingsframlegg

- dårleg at ein ikkje rekk gjennom alle oppgåvene i oppsummeringa, dels dårleg tid i gruppetimane

- sjølvstyrte kollokvium:

-- opne svar:

Nokre studentar hadde sjølvstyrte kollokvium, og for dei fleste fungerte det bra

Obligatorisk oppgåve:

-- fleirvalssvar:

- lengde: 79 % svarte «passe» lang, 21 % «for kort»

-- opne svar:

- 1/3 (5 av 15) skreiv at 300/350 ord var for kort, og 2/3 (10 av 15, og som dels var dei same) ville ha fleire oppgåver i semesteret

Pensum:

- Innhaldet i språkhistorie og talemål blei omtalt som tungt av nokre få studentar

- Sosoislingvistikkboka var lettare og fungerte bra, ifølgje nokre svar

- Tre lektorstudentar kommenterer at forskjellen i pensum for NOSP103 og NOSP103-L er liten, slik at det er mykje for deira 10 studiepoeng. Ein av dei legg til at dei som tek lektorutanninga i tillegg må ha myke stoff (ca. 400 sider) og eksamen i eit anna emne i tillegg.

Eksamen:

- innhald på eksamen:

fleire enn halvparten skriv at settet passa fint med pensum; og rundt halvparten (dels dei same) skreiv at det hadde vore for dårleg tid under eksamen, dvs. for store oppgåver

- digital eksamen:

-- fleirvalssvar:

75 % [21 stud.] svarte at det fungerte bra, 21 % [6] både og, og 4 % [1] dårleg;

-- opne svar:

- halvparten (7 av 15) skreiv at dei ville ha oppgåvesettet på papir for å halde oversikt

- nokre få studentar skreiv (for ulike spørsmål) at dei ønskjer ordbok og/eller retteprogram

Kommentarar frå emneansvarleg:

Det dårlege **resultatet til eksamen**, og då særleg for lektorutdanninga, kjem mest til syne med at det svakaste var språkhistorie og meistring av nynorsk i svara. Begge delar trekte mange ned. Det beste var sosiolingvistik, og jamt over var det òg bra svar i talemål og fonologi. Dei dårlege resultata i språkhistorie kan henge saman med kommentarar i undersøkinga om at læreboka var tung å lese. Her er meir detaljert om eksamensresultata, ut frå innspel frå dei tre faglærarane som delte eksamenssvara mellom seg:

- **Nynorsk** er dårleg nesten heile vegen. Og det har i praksis vippa ned for nokre 103-emna. Men det var uansett mykje D, E og F der. Truleg har mange av dei dårlege ikkje har gått på nynorskkurs, ut frå feila.
- Det var fagleg **dårlegast** med jamvekt, kjedeforskyving og kasus (forklaring generelt og til eksempla), og dels bra og dels dårleg med fonologiske reglar i talemål. For dialektplassering veksla det òg mellom godt og dårleg.
- Det var **betre** med kvantitetsomlegging, fonem og allonar, syntaks i norrønt & moderne norsk, og med diglossi & kodeveksling. Labov-undersøkinga, som ikkje var pensum, svarte ganske mange bra på, men det ville neppe uansett ha noko å seie for karakterane fordi det var utanfor pensum.
- Mykje av pensumet for NOSP103 og NOSP103-L vert for **vanskeleg å lesa på eige hand**, og derfor må dei gå på førelesing for å kunna gjera det nokonlunde bra. Og dette gjeld om lag halvparten av studentane som går opp til eksamen.

Vi ser at blant **pensum** er Torp og Vikørs *Hovuddrag i norsk språkhistorie* og Sandøys *Talemål* tunge bøker for nokre få av studentane, mest den første.

Rundt halvparten uttrykkjer klart at dei ønskjer meir **oppgåveskriving**, og bl.a. at dei ser på den obligatoriske oppgåva som kort. Dette er òg kommentarar vi elles kjenner til frå studentane dette og tidlegare år.

Dataprogram for **oppgåvelevering og kommentering** i Mitt UiB fungerte dårleg blant anna hausten 2017. Ulempene er:

- At ein ikkje kan **kommentere direkte i tekst inne i systemet** utan å laste ned. I Kark, som var programmet tidlegare, kunne ein skrive utan å laste ned, noko som var mykje meir effektivt og gjorde det til eit godt læringsverktøy. Det er klart forverra i Mitt UiB.
- At programsystemet er lagt opp slik at ein skal **laste ned alle på ein gong** og laste tilbake alle samla dersom ein vil skrive kommentarar inn i tekstene. Det hindrar å kunne ta unna oppgåver før fristar og også dei som av ulike grunnar kjem etter fristen. Omfanget av oppgåver er så stort at vi bør få unna kvart oppgavesvar på eit kvarter (svar på 350 ord) heile tida, og då er det òg praktisk kunne ta unna noko allereie før fristen for dei som har levert i god tid. Dette løyste vi hausten 2017 med å ta ned litt etter litt. Derfor kunne vi ikkje laste samla tilbake. Kommenterte svar gjekk i staden i e-post til kvar enkelt. Alr sette var ei klar forverring frå Kark-systemet.
- Det har i fleire semester vore varsla overgang til eit **Office-basert system** for tekstkommentar. Dette var ikkje kome i drift hausten 2017, men skal vere på veg inne i vårsemesteret 2018, og vi kjenner førebels ikkje til korleis det vil fungere i praksis.

Modellen for kombinasjon av førelesing og **øvingstimar** like etter kvarandre får vi normalt gode tilbakemeldingar om i andre semester. Dei skriftlege kommentarane dette semesteret er litt meir varierte enn vil elles høyrer frå studentane. Det er først og fremst kritikk av korleis innhaldet passar

til undervisninga og at det kan bli for mykje stoff. Modellen ser ut til å bli oppfatta som positiv, men er lite kommentert i svara dette semesteret.

Informasjon om **digital eksamen** kom seint, truleg eit par veker før eksamen. Grunnen var at det opphavleg var plan om papir-eksamen. Dette blei lagt om av praktiske grunnar. Kritikken mot dette er rimeleg, ikkje minst fordi det trengst litt tid til at alle får organisert innlegging av program. Normalt fungerer dette bra for andre kurs.

Rundt halvparten uttrykte, som nemnt, ønskje om å få **oppgåvesettet til eksamen på papir**. Oppgåvesettet for NOSP103 var på 14 sider inkludert vedlegg, og det var 13 sider for NOSP103-L. For fleire av oppgåvene var det bruk for fleire av vedlegga på same tid, eller fleire av sidene. Dette er uansett for omfattande. Berre med få sider der ein må kombinere spørsmål og eitt eller fleire vedlegg vil det vere svært nyttig med papirutskrift.

Eksamensoppgåvene var for omfattande, slik mange melder. Det er òg inntrykket frå sensuren.

I tidlegare evalueringsrapportar for fleire emne har eg meldt behov for **tavle** til å skrive på ved sidan av duk for skjermvisning. Dette er viktig for å kunne drive effektiv og pedagogisk undervisning, dels i dialog med studentane. Dette manglar framleis i ganske mange undervisningsrom. Tavler har truleg forvunne fordi dei som styrer, har lite kjennskap til korleis undervisning foregår og bør foregå.

Framlegg til tiltak:

- Endre til enklare og kortare lærebøker i språkhistorie og talemål.
- Pensum i NOSP103-L bør bli kortare enn no, og då særleg i høve til NOSP103.
- System for innlevering av oppgåvesvar der ein enkelt og raskt, og dermed effektivt, kan kommentere i tekst.
- Papirutskrift av oppgåvesett under digital eksamen, særleg når det er vedlegg eller på anna vis mange sider å halde oversyn over på same tid.
- Vere kritisk til omfang av vedlegg i eksamenssett.
- Tavle til å skrive på ved sidan av duk for skjermvisning.